

राज्यात अद्ययावत कारागृह तयार
करण्याच्या अनुषंगाने अभ्यास व
त्यावरील उपाययोजना सुचविण्यासाठी
समिती गठीत करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : जेएलएम-१३१६/प्र.क्र.८/तुरुंग-२

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक :- ०६ जून, २०१७.

वाचा :- (१) उच्च न्यायालय मुंबई जनहित याचिका क्र. ४६/२०१५ व १६७/२०१५ मध्ये मा.उच्च
न्यायालयाचे दि. ०१.०३.२०१७ रोजीचे आदेश.

(२) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे क्र.पीबी/जीईएन१६२७/२०१७ दि.२.६.२०१७ चे पत्र

प्रस्तावना :-

राज्यातील कारागृहात देण्यात येणाऱ्या विविध सोयी सुविधा/ अडचणी इत्यादी विविध बाबींचा अभ्यास करून राज्यात अस्तित्वात असलेल्या कारागृहाचे आधुनिकीकरण व आदर्श कारागृह तयार करण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना शासनास सुचविण्यासाठी समिती गठित करणेबाबत मा. उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ मुंबई येथील जनहित याचिका क्र. ४६/२०१५ व १६७/२०१५ मध्ये दि.०१.०३.२०१७ रोजी आदेश पारित केले आहेत, त्यानुसार मा. उच्च न्यायालयाचे सेवानिवृत्त न्यायाधिश यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

उपरोक्त आदेशाच्या अनुषंगाने खालील प्रमाणे समिती गठित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	नाव	पदनाम
१	डॉ. एस . राधाकृष्णन्, सेवानिवृत्त न्यायाधीश, उच्च न्यायालय	अध्यक्ष
२	अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक, कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य , पुणे	सदस्य
३	श्री. एस.एन. चव्हाण, सेवा निवृत्त कारागृह उपमहानिरीक्षक	सदस्य
४	डॉ. विजय राघवन, टाटा इन्स्टिटयुट ऑफ सोशल सायन्स	सदस्य
५	सह/उप सचिव (तुरुंग), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य- सचिव

२. उपरोक्त समितीस आवश्यक वाटल्यास सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वैद्यकीय शिक्षण विभाग व आरोग्य विभागातील संबंधित अधिकाऱ्यांना आमंत्रित करण्याचे अधिकार राहतील.

३. सदर समितीचे कार्यालय विशेष पोलीस महानिरीक्षक (कारागृह), दक्षिण विभाग, मुंबई येथे राहिल तसेच सदर समितीस आवश्यक असलेल्या मुलभूत सोयीसुविधा जसे फर्नीचर, लेखन सामुग्री,

दूरध्वनी,संगणक, कर्मचारी इ. उपलब्ध करुन देण्याची जबाबदारी अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा पुणे यांची राहिल.

४. उपरोक्त समितीने आपला अहवाल शासनास सहा महिन्यात सादर करावा. सदर अहवाल सादर करण्यास विलंब लागल्यास समितीस मुदत वाढ देण्याचे अधिकार शासनास राहतील.

५. उपरोक्त समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहिल :-

१. समितीने आदर्श कारागृह संहिता,२०१६ (नंतरची आवृत्ती) मा. उच्च न्यायालय व सर्वोच्च न्यायालयाने विविध प्रकरणात दिलेले निर्णय आणि संयुक्त राष्ट्राचे या संदर्भातील ठरावाच्या अनुषंगाने सध्याच्या कारागृहांचा सर्वकष विचार करुन सर्व सुखसोयीसह आदर्श कारागृह निर्माण करण्यासाठी आणि अस्तित्वात असलेल्या कारागृहाच्या अद्ययावतीकरणासाठी आवश्यक त्या शिफारसी शासनास करणे.

२. राज्यातील कारागृहात क्षमतेपेक्षा जास्त बंदी असल्याने कायद्यात्मक तरतूदी व मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे या संदर्भातील विविध न्यायालयीन निवाड्यांच्या अनुषंगाने अभ्यास करुन न्यायाधिन बंद्यांची संख्या कमी करण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना सुचविणे

६. उपरोक्त समितीतील अध्यक्ष व अनु.क्र. ३ व ४ येथील सदस्य यांच्या मानधनाबाबत स्वतंत्र आदेश निर्गमित करण्यात येईल, तथापि समितीच्या कामाकाजाच्या अनुषंगाने होणारा प्रवास खर्च शासकीय दराने अनुज्ञेय होईल.

७. यावरील येणारा खर्च मागणी क्र. बी-५, २०५६ तुरुंग (००) ००१ संचालन व प्रशासन, (००) (०१) कारागृह निरीक्षणालय, (२०५६००२६), १३-कार्यालयीन खर्च या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात येऊन, मंजूर असलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक २०१७०६०६१२१७२०१६२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रभाकर संखे)

कक्ष अधिकारी, गृह विभाग

प्रत,

१) मा .मुख्य मंत्री यांचे प्रधान सचिव,मंत्रालय मुंबई -३२

- २) मा. राज्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई -३२
- ३) अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक, कारागृह व सुधार सेवा, महाराष्ट्र राज्य , पुणे
- ४) अॅड. डॉ. एस . राधाकृष्णन सेवानिवृत्त न्यायाधीश उच्च न्यायालय , मुंबई
- ५) शासकीय अभियोक्ता (क्रिमीनल साईट) उच्च न्यायालय, मुंबई
- ६) कारागृह महानिरीक्षक (मुख्यालय), पुणे.
- ७) विशेष पोलीस महानिरीक्षक (कारागृह) दक्षिण विभाग, मुंबई.
- ८) कारागृह उपमहानिरीक्षक (मध्य विभाग), औरंगाबाद
- ९) कारागृह उपमहानिरीक्षक (पूर्व विभाग) नागपूर.
- १०) महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य-१ मुंबई
- ११) महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र राज्य-१ मुंबई
- १२) महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य २ नागपूर
- १३) महालेखापाल (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र राज्य २ नागपूर.
- १४) प्रबंधक, (वित्त व अर्थ) (अपिल शाखा) उच्च न्यायालय मुंबई.
- १५) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे .
- १६) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १७) श्री. एस.एन. चव्हाण, सेवा निवृत्त कारागृह उपमहानिरीक्षक
- १८) डॉ. विजय राघवन, टाटा इन्स्टिटयुट ऑफ सोशल सायन्स.
- १९) शासकीय अभियोक्ता (क्रिमीनल) उच्च न्यायालय, मुंबई
- २०) अॅड. जे.पी.याज्ञिक, अतिरिक्त सरकारी वकील, मुंबई उच्च न्यायालय (अपिल शाखा) मुंबई.
- २१) निवडनस्ती.-तुरंग-२.